

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/526/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715204885
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Soga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7715204885.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Sogu a sudkýň JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táni Veščičíkovej v spore žalobcu K. V., bývajúceho v C. XXX, zastúpeného JUDr. Ľubošom Kizivatom, advokátom so sídlom v Michalovciach, ktp. Nálepku 8 proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, o vydanie bezdôvodného obohatenie 1.639,15 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 10.6.2015 č.k. 19C/128/2015-61 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva nárok proti žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 1.639,15 eur spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 21.3.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia 319,04 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

2. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Vec právne posúdil s poukazom na ust. § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a ust. § 451 ods. 1, 2, § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je nepochybné, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o úvere za podmienok uvedených v zmluve a v dodatku, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.000,00 eur. Sporná zostala len otázka, či zmluva obsahovala všetky náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch a ktorých absencia je sankcionovaná bezúročnosťou a bezodplatnosťou úveru a či žalovaný pri uzatváraní zmluvy postupoval s odbornou starostlivosťou pod hrozbou rovnakej sankcie. Súd prvej inštancie sa v časti zisťovania majetkových pomerov žalobcu stotožňuje s jeho tvrdením, že toto bolo nedostatočné a nebolo vykonané s odbornou starostlivosťou. Žalovaný nepredložil žiaden písomný doklad, ktorý by potvrdzoval jeho vyjadrenie o zisťovaní schopnosti žalobcu splácať úver. Ak sa žalovaný spoľahol na písomné vyjadrenie žalobcu, ide o postoj neprofesionálny a zo strany žalovaného alibistický. Súd považuje za nereálne, že by sám žalobca, nie to ešte aj spolu s manželkou mal mesačné výdavky 50,00 eur. Takáto suma nepostačuje ani na stravovanie a nevyhnutné výdavky v domácnosti. Žalovaný nevysvetlil, prečo sa s takýmto tvrdením uspokojil bez náležitého odôvodnenia, pričom žalobca do konania doložil niekoľko dokladov, ktoré preukazujú, že v čase uzavretia zmluvy so žalovaným mal on a jeho manželka uzavreté ďalšie úverové zmluvy.

4. Súd ďalej uzavrel, že v zmluve o úvere uvedená je nesprávne výška RPMN, výrazne v neprospech spotrebiteľa. Spôsob, akým žalovaný pripravil zmluvu aj dodatok svedčí o jeho úmysle obísť zákon v časti RPMN. Žalovaný porušil zákon, ktorý mu ukladá v zmluve uviesť výšku, počet a termín splátok istiny a iných nárokov zo zmluvy. Súd nepovažuje za odôvodnené, prečo žalovaný takto nekonal a v zmluve tieto skutočnosti riadne neuviedol. V zmluve uvádzané RPMN 96,80% je podľa súdu prvej inštancie dôvodom na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky pri priemernej ročnej hodnote RPMN 39,20%. Súd prvej inštancie má za to, že bola úmyselne uvedená nesprávna výška RPMN výrazne v neprospech spotrebiteľa, v rozpore s tým, aký bol skutočný cieľ žalovaného a to čerpanie úveru za podmienok uvedených v dohode o splácaní.

5. Súd prvej inštancie ďalej mal za to, že žalovaný porušil povinnosti vyplývajúce z ust. § 7 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 písm. d/, s čím zákon spája sankciu bezúročnosti a bezodplatnosti. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu uvedených ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z., preto žalobca nebol povinný žalovanému zaplatiť okrem istiny 1.000,00 eur žiadne iné úhrady. Úhrady nad túto sumu boli plneniami bez právneho dôvodu a preto sa žalovaný na úkor žalobcu obohatil. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca žalovanému uhradil z titulu plnenia dlhu nad sumu 1.000,00 eur ešte 1.559,39 eur, a preto má za to, že túto sumu žalovaný prijal neoprávnené a je povinný toto bezdôvodné obohatenie vrátiť. Okrem toho súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj právo na úhradu nákladov spojených s uplatnením tohto práva a to, že žalobca predložil potvrdenie, že svojmu právnenému zástupcovi zaplatil za vypracovanie výzvy zo dňa 25.2.2015 na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaného sumu 79,76 eur, t.j. 1 úkon právnej pomoci a k tomu prislúchajúci paušál (71,37 + 8,39). Nárok žalobcu tak pozostáva zo sumy bezdôvodného obohatenia 1.559,39 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 79,76 eur, spolu 1.639,15 eur. O úroku z omeškania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 3 Vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z., keďže ku dňu omeškania bola základná úroková sadzba ECB 0,05%, ktorá v zmysle nariadenia sa zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Súd preto priznal žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 1.639,15 eur vo výške 5,05% ročne od 21.3.2015 do zaplatenia.

6. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, pričom trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 319,04 eur ako odmena za 4 úkony právnej pomoci po 71,37 eur a režijný paušál za 4 úkony 4 x 8,39 eur, spolu 319,04 eur.

7. Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal žalovaný. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť, alternatívne zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Má za to, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. s tým, že súd prvej inštancie nedostatočne rozsudok odôvodnil, najmä preto, že sa nevyporiadal s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu a vedľajšieho účastníka, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom prvej inštancie.

8. Ďalej mal za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Má za to, že žalobca nepreukázal nepravdivosť výpočtu RPMN a túto nepravdivosť konkrétne nezdôvodnil ani v rozsudku súdu prvej inštancie, v čom je výpočet nepravdivý a kde je výpočet chybný. Uviedol, že RPMN bolo vypočítané správne vo výške 96,80%, pričom tento výpočet sa vzťahuje na prípady, kedy požičané peniaze dlžník vráti jednorazovo tak, ako je ustanovené v zmluve o úvere, keďže žalobca požiadal o vrátenie úveru v splátkach, je potom správne vypočítať RPMN vo výške 304,10%.

9. K tomuto odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca. Navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a uplatnil trovy prvostupňového aj odvolacieho konania. K odvolacej námietke žalovaného ohľadom RPMN žalobca uvádza, že k tomuto sa podrobne vyjadril už v stanovisku zo dňa 13.5.2015, ale aj v samotnej žalobe. Zotrval na tom, že RPMN je v samotnej zmluve, ako aj v dohode o splátkach uvádzané zmätočne a v rôznych výškach. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 1.969,00 eur, ak nie je dohodnuté inak do 15.6.2014 na účet veriteľa. V uvedenej zmluve o úvere je uvedené, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov je 96,80%. Z toho je potom zrejmé, že žalobca ako spotrebiteľ mal právo a povinnosť uhradiť uvedenú sumu do 15.6.2014 a to buď jednorazovo alebo vo forme akýchkoľvek splátok podľa uváženia spotrebiteľa, spotrebiteľ mal len jedinú povinnosť a to tú, aby dlh splatil do 15.6.2014. Uvedené

ustanovenie nemožno vykladať tak, ako to vykladá žalovaný, že malo ísť o jednorazovú úhradu. Keďže uvedené ustanovenia zmluvy dávajú právo dlžníkovi uhrádzať pohľadávku veriteľa na vôli dlžníka, dlžník má právo sám si zvoliť spôsob úhrady a teda, či dlh uhradí v splátkach alebo jednorazovo za použitia RPMN určenej žalovaným vo výške 96,80%. V tejto súvislosti tiež poukázal na to, že v samotnej dohode o plnení v splátkach bolo dohodnuté v neprospech spotrebiteľa to, že dlžník teda žalobca bude dlh uhrádzať v splátkach a veriteľ v tejto dohode uviedol, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov sa vypočíta v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a nie vo výške 304,10%. Žalobca je toho názoru, že dohoda o splátkach bola vykonaná nadbytočne a v neprospech spotrebiteľa. Nadbytočnosť dohody o splátkach vidí žalobca v tom, že v dohode o splátkach bola uvedená povinnosť žalobcu uhrádzať pravidelné splátky, ktoré mohol uhrádzať žalobca aj v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, keďže veriteľ v zmluve o úvere prenechal dlžníkovi možnosť uhradiť celý dlh podľa možností dlžníka za podmienok, že celý dlh bude uhradený do 15.6.2014. Skutočnosť, že dohoda o splátkach je dojednaná v neprospech spotrebiteľa je preukázaná tým, že v prípade, ak by platila len zmluva o úvere, tak podľa výpočtu žalovaného mal žalobca ako spotrebiteľ uhradiť dlh pri RPMN 96,80%, avšak pri dojednaní nadbytočnej dohody o splátkach je spotrebiteľ povinný zaplatiť dlh pri RPMN 304,10%. V tejto súvislosti poukázal aj na ust. § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z.

10. Pokiaľ sa týka nesprávne uvedenej priemernej hodnoty RPMN žalobca v dôvodoch odvolania zotrval na svojom názore, že táto je uvedená v zmluve o úvere nesprávne. Má za to, že veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o výške priemernej hodnoty RPMN a to v zmysle § 9 ods. 2 písm. y/ cit. zákona s poukazom na § 29 ods. 2. Z uvedeného je zrejmé, že NBS vedie na svojej webovej stránke priemernú hodnotu RPMN pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, pričom výška priemernej hodnoty RPMN v čase podpísania úverovej zmluvy medzi účastníkmi tohto konania bola 16,41% a nie ako uvádza žalovaný v zmluve o spotrebiteľskom úvere 39,20%. Z uvedeného dôvodu má tento nedostatok tiež následok, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.3.2015 sp.zn. 1Co/2/2015, ale aj na rozsudok Vrchného krajského súdu v Karlsruhe zo dňa 3.5.2010 sp.zn. AZ 17 U 192/2010.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 36 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

12. Rozsudok je vo výroku vecne správny a preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 19.10.2016 o 9,45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 227/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 11.10.2016 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

14. Žalobca namietal odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. a to konkrétne, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, keďže rozhodnutie nie je náležite zdôvodnené a okrem toho namietal aj nesprávne právne posúdenie veci a preto má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie. V zmysle ust. CSP ide o odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP.

15. Odvolací súd v prejednanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

16. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia právnych predpisov a tieto aj správne vyložil, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

17. Pokiaľ žalovaný v dôvodoch odvolania argumentoval tým, že súd prvej inštancie nedostatočne rozsudok súdu zdôvodnil, a preto je rozsudok nepreskúmateľný, s týmto záverom nie je možné súhlasiť. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd založil svoje rozhodnutie na zistení, že RPMN je vypočítaná nesprávne a preto má byť úver bezúročný a bez poplatkov. S týmto záverom sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd, pričom poukazuje na závery súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je jednoznačne uvedené, akým RPMN sa bude riadiť zmluva uzavretá medzi sporovými stranami, pričom je nepochybné, že dohoda o splátkach je dojednaná v neprospech spotrebiteľa, čo je preukázané tým, že v prípade, ak by platila len zmluva o úvere, tak podľa výpočtu žalovaného má žalobca ako spotrebiteľ uhradiť dlh pri RPMN 96,80% a pri dojednaní ďalšej dohody, ktorá bola uzavretá bez zjavnej potreby, ktorá je len o splátkach, je spotrebiteľ povinný zaplatiť dlh pri RPMN 304,10%, pričom je nepochybné, že už zo zmluvy o úvere vyplýva, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov je 96,80%, pričom z tohto ustanovenia zmluvy vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ má povinnosť uhradiť uvedenú sumu do 15.6.2014 a to buď jednorazovo alebo vo forme akýchkoľvek splátok podľa jeho uváženia, pričom mal len jedinú povinnosť dlh splatiť do 15.6.2014. Za tejto situácie aj odvolací súd považuje zmluvu o splátkach za nadbytočnú dohodu, ktorá v neprospech spotrebiteľa stanoví na úhradu pri RPMN 304,10%. Ide zo strany žalovaného o zjavne úmyselné konanie v neprospech spotrebiteľa a v rozpore s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 396 ods. 1, 2 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný, preto mu odvolací súd priznal právo na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).